

Universitätsbibliothek Paderborn

V. P. Gasparis Druzbicki, Societatis Jesu, Opera Omnia Ascetica

Aucta Duobus Opusculis De Effectibus, Fructu, Et Applicatione Sanctissimi
Missæ Sacrificii, Et De Sublimitate Perfectionis Religiosæ. Catalogum
Tractatum Asceticorum Omnium Vicina Post Dedicacionem Pagina
Indicabit

V. P. Gasparis Druzbicki, Societatis Jesu, Jesus Passus Per Centuriam
Modorum Meditandi passionem Salvatoris nostri illustratus; cui
accesserunt Meditationes In Passionem Domini XLVI. - Juxta numerum
dierum Quadragesimæ

Druzbicki, Kaspar

Ingolstadii, 1732

VD18 90066405

39. Considerando selectos Jesu Christi Dolores internos, & eorum Causas.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45427

vehementiùs fuisset succensa, dixissetque ad Dominum. Ecce Amator mi dulcissime, ad respondendum Amori tuo, pro tam indebita amaritudine Tuæ innocentissimæ Passionis, exhibeo Tibi Cor meum; desiderans omnem amaritudinem, & dolorem dulcissimi Cordis, & immaculati corporis tui perferre ab hora ista, usque in horam extremi exitûs mei, orans, ut quomodocunque exhumana fragilitate, horum recordatio à mea labitur memoria, facias me corporalem dolorem cordis sentire, qui dignè respondeat amaritudini tuæ Passionis. Respondit Dominus. Talis voluntas, & Fidelitas cordis tui, satis sufficienter respondet mihi. Sed ut plenam in corde tuo possim habere delectationem, da mihi libertatem faciendi, & continendi in eo quæcunque volo, non disponens utrum dulcedinem, sive amaritudinem tibi infundam.

MODUS XXXIX.

TRigesimus nonus meditandi Passionem Dominicam modus est: Assumere ad meditandum selectos Christi Domini dolores. Etsi enim omnes & singuli, quantumlibet opinione nostrâ minuti Christi cruciatus, fuere Christo Domino summè doloriferi, ratione Dignitatis, Innocentiæ & Teneritudinis ipsius, tam interioris quàm exterioris; sine dubio tamen fuit, inter dolores istos, ex aliis, aliisque pœnis & tormentis (quæ majora alia aliis fuisse evidens est) enascentes & intensiōnis & extensiōnis gradus. Hos ergo excellentiores in intensiōne acrimoniaque dolores, meditari licebit. Cum autem sint dolores

G. Druz:
Bickl
Oper: excel:
Tonus III
N: V
58

lores Christi duplices, Interni scilicet & Externi, quorum illos potissimum in Anima, & Corpore; hos verò potissimum in Corpore per Animam quoque persensit, ideo utriusque sumi ad meditandum possunt.

In præsentem ergo modo, internos assumere & expendere, metiri, & persensum admirari, & imitari, gratiarum actione & ratione prosequi licebit. Quamvis autem quisque juxta suum proprium vel sensum affectum, poterit hunc delectum, Excellentiam Animæ Christi dolorum facere, tamen ego hic eos, in quibus, meo sensu, cupuam quâdam ratione, si bene inspiciamus, excellentia ista dolorum interiorum Animæ Christi Domini elucescere videtur. Modicum interest, si hæc capita, quæ recenseo, utrumque dolores, siue dolorum causæ: dum introgrediamur, per horum considerationem statum & sensum intimum Animæ Christi noscendum ac delibandum.

I. Primus ergo dolor Christi interni prima Causa Doloris interni Animæ Christi Desiderium, & expectatio, & Dilatio Baptismi seu Passionis. Etsi enim Dominus Jesus, a natiuitate suæ momenta ita disposita habuit, ut certâ & inuolatâ serie à primo instanti conceptionis, usque ad ultimum instans mortis, per egerit; etsi etiam ad omnem volumus Patris, ex qua totius prædictæ seriei ordinem nauit, fuit semper resignatissimus: hoc minus non obstante, certum est, Christum nunquam à sua memoria, nunquam à mentis suæ oculis Passionis suæ totam

cam deposuisse, sed in ejus perpetua recogitatione, totâ vitâ suâ perdurasse: aded quidem cum viva & intima ejusdem Passionis, quoad omnia & singula ejus membra penetratione, ut maximum miraculum censi debet, quod Christus Dominus non fuerit totâ suâ vitâ, illo ipso modo affectus, quo in horto post ultimam Cœnam, imminente jam & ingruente Passionis horâ: revera enim nisi virtute interiore suâ, & habita ratione eorum, quæ inter homines agere statuerat, se cohibuisset illo ipso modo, quo in horto affectus erat, quo tristis, pavidus, tædiofus, agonisans, sanguinem sudans fuerat totâ antecedente vitâ suâ affici debuerat. Quamvis autem hunc in modum affici Christum, exterius non apparebat, neque enim Christus id sinebat foras erumpere: in Animæ tamen ejus sanctissimæ, simulque Sapientissimæ, ac omnium futurorum scientissimæ, recessibus, non aliter omnino semper fuit per totam vitam, quàm fuit semel sub illam in Horto moram. Id Dominus Jesus de seipso fateri dignatus est aliquoties (prout aliàs notatum est) ut in illis verbis. *Baptismo habeo baptisari, & quomodo coarctor, usque dum perficiatur?* Quod coarctationis verbum cum suo interrogatorio modo, non solum tantum dicit, quantum quis cogitando assequi potest, sed etiam longè amplius: tantum scilicet, quantum solus Christus capere ac sentire, nemo autem alius mente comprehendere posset. Id ipsum alia quoque verba Domini attestantur, illa nimirum duobus filiis Zebedæi dicta. *Potestis bibere calicem, quem ego bibo?* Quæ præsentis temporis locutio, clarè demonstrat Christum, quod

V. P. Druab. Op. VIII. ○ semel

Luc. 12. 50.

G. Druab.
Bicki
Oper: ascet.
Tomus III
N: V
58

femel in horto passus est exterius, semper
 omni vita passum esse interiùs: immo verum
 loquendi ratio evincit, totum hoc, quod
 minus JESUS in tota Passione sua, ab ingressu
 hortum, post Cœnam, usque ad mortem
 Cruce perpeffus est exterius: totum, in
 hoc, per omnia vitæ suæ momenta perpeffus
 esse interiùs, & quidem non per solam re-
 scientiam jugem rerum tolerandarum, quæ
 sufficeret ad maximam internorum dolorum
 getem atque simul messem, verùm per
 & vivum Animæ Innocentissimæ sensum

His positis consideratisque, licebit
 tori, metiri, quanti doloris interni fuerit
 ista? Meum propositum hîc non est ista
 planare, sed meditatoribus locum dare
 ob causam, in sequentibus recensendis
 succinctus esse volo.

II. Doloris interni Christi excellenti-
 sa fuit. Conspectus in Horto Calicis illius
 totam Passionem suam, cum omni fecerit
 ejus vidit, & gustavit, cum quanto inter-
 rore portionis inferioris: ea quæ gesta
 sunt, satis demonstrant: quæ ego
 toribus, tanquam nota ex Evangelio,
 quo.

III. Causa Excellentis Christi Doloris
 ni, Potestas & hora tenebrarum: quæ
 lo Judæ initium sumens, deinde totis
 diluviis in Christum refusa est, usque ad
 lum mortis. Cogitare possumus, illo
 quo Dominus JESUS ad discipulos dixit:
te, eamus, ecce appropinquavit qui me tradet
 do dixit ad suos hostes: *Hæc est Hora*

potestas tenebrarum: illo, inquam, tempore, ve-
lut alter ille Jonas dixit; *Mittite me in mare*: seu
potius, Misit se ipse in Mare Passionis, in Mare
tartareæ potestatis, in Mare Judaici furoris, in
Mare pœnarum peccatis totius mundi debita-
rum, in Mare Iræ Dei, contra omnia omnium
scelera exardescens. In quo passu, quis fuerit
sensus Innocentissimæ Christi animæ, qui potest
capere capiat. Sensum certè illum, nullius no-
strum, ac ne omnium quidem nostrum sensus
capere sufficit. Qui tamen animæ Christi sensus,
toto Passionis tempore, non tantum non cessa-
vit, sed perpetuò immensis augmentis per omnia
instantia crevit.

IV. Excellentis Doloris Christi interni
Causa, fuere studia inimicorum suorum: de
quibus ad Patrem suum, per os Jeremiæ dixit:
Domine tu ostendisti mihi studia eorum. Quæ etiam
studia, per Davidem expressit multiplici explica-
tione. Inimicos enim suos vocat aliquando *Tau-
ros pingues*, aliquando *Canes multos*. Aliquando
Leonem rapientem & rugientem. Aliquando *victo-
res captâ prædâ exultantes*. Aliquando *vitulos
multos*. Aliquando *Lupos vespertinos*: Aliquan-
do *inimicum terribilibus oculis intuentem*. Ali-
quando *Leonem in sylva, qui dederit contra se vo-
cem*: aliquando *persecutores*, *aquilis Celi velo-
ciores*: quibus, innumerisque aliis, descriptioni-
bus, expressit Dominus studia contra se inimi-
corum suorum; quæ cum & illi exprefferint in
omni Passionis Christi progressu plus quam lu-
culentissimè, facientes in Christo quæcunque
voluerunt, seseque pœnis ejus & malis satiantes:
& cum Christo Domino essent comprehensivè

O 2

per-

G. Druze:
Bicki
Oper: ascel:
Tomus III
N: V
58

Jer. 12. 18.

Psal. 21. 13.

Pf. 21. 17.

Pf. 21. 14.

Isa. 9. 3.

Pf. 21. 13.

Hab. 1. 8.

Job. 16. 10.

Jer. 12. 8.

Thren. 4. 19.

perspectissima, immensum dolorem Christi infundebant. Unde illa tenerissima ac amarissima Domini ad hosce maledictos diosos allocutio, *Popule meus: quid feci in quo molestus fui tibi, responde mihi in quo tristavi te, &c.*

V. Causa Excellentis Doloris Interno fto fuit. Negatio & ruina Petri. Columna ceciderat tunc, Petra Ecclesiæ, Ferventissimus Amator, Patris Æterni primus revelator, Petrus scipulus, Caput Apostolorum. Vicarius corruerat, ad cuius ruinam Christus oculis convertere quasi coactus est, eumque colere respicere. Et sicut ipse de se testatus est.

Luc. 10. 18. *Sathanam tanquam fulgur cadentem de Cælo* prorsus dicere poterat. Videbam Petrum aliquando etiam Christus Sathanam tanquam fulgur cadentem de Cælo Apostoli Charitatis, Ecclesiæ meæ. Maximi certaminis fuit seminarium Christo Domino hanc Apostoli ruina: revera enim maximus Petrus cecidit in Israel tunc temporis, neque unquam alias majus damnum passus fuit, aut eum Christus in sua Ecclesia.

VI. Causa Excellentis Doloris interno fto fuit. Exiguitas efficacis fructus donorum suorum quantumlibet tam per omnia exaltatorum, redemptionisque suæ quantum plus quam copiosæ. Etsi enim Christo sufficiens est pro totiùs mundi peccatis, & pro infinitorum hominum mundorum iniquitatibus eluendis & expiandis: Nilominus ductâ proportionem fructus efficacis

facto est, cum eo qui esse absolutè, attento valore Passionis Christi potuit, exigua valde erit illius proportio ad hunc, & plane finiti ad infinitum nulla: quod etiam ostendit indubitata reprobatorum multitudo; & electorum paucitas: de qua inter alias Scripturæ exaggerationes, illa est apud Isaiam. [*Hæc erunt in medio terræ, in medio populorum. Quomodo si pauca olivæ quæ remanserunt excutiantur ex olea, & racemi, cum fuerit finita vindemia.*] Hanc ergo paucitatem efficaciter à se redimendorum Christus sciens, & valori Passionis suæ collatam minimè proportionatam cernens, immenso dolore cordis angebatur: non quòd non esset perfectissimè contentus Patris Æterni decreto, atque voluntate, sed eam esse ingratitude mortalium videret, à quibus iusto Dei iudicio Efficacitas Passionis suæ arceretur. Hunc Dolorem expressit Dominus Iesus apud Prophetam dicens. *Terra, terra ne operias sanguinem meum.* Multitudo quippe reprobatorum, quos sacra scriptura, terræ nomine, sæpe compellat, perditione suâ absorbent, & sepeliunt, operiuntque fructum sanguinis Christi. In quem etiam finem, putatur Dominus Iesus in Cruce pendens dixisse illa verba: *Deus meus, Deus meus, ut quid me dereliquisti?* Item illam vocem: *Sitio*, qua de re suo loco vidimus.

VII. Excellentis Doloris Christi in Passione causa fuit. Offensa Dei Patris in nece sua: omnia enim alia peccata etiam simul accepta, respectu hujus unius, quod in nece Christi paratum est, prope modum venialia, & absoluta, & nulla sunt. Quod si peccatum originale, tam

G: Druz:
Bicki
Oper: ascel:
Tomus III
N: V
58

enormem, ac planè infinitam inexhaustam
 offensam Dei peperit, ut pro ejus unius
 tione, necesse fuerit mori Christum :
 magis hoc Deicidii peccatum, omnem
 debet offensæ Divinæ limitem & modum
 quia Christus, per sapientiam suam
 omnem malitiam hujus sceleris plenissime
 batque quantum vulnus Majestati Dei hoc
 re singulari inferebatur, amabatque summe
 appreciatione & intensione, honorem Patris
 inde factum, ut hoc scelere, quod in sui o-
 ne tam dira patrabatur, plus quam omni
 scelere, plus quam omnibus aliis simul
 quam omni Passione suâ cruciaretur & dicitur
 Propter quod, non dubito, præcipue Christus
 Dominum in Horto apud Patrem tantam
 ligentia mortem deprecatum esse, ne sceleris
 mortis scelere patrato, & Pater offenderet
 solentissimo genere injuriæ, & Christus
 loris causam, omni Passione majorem,
 Propter eandem etiam causam, orans
 pro Crucifixoribus suis, dicere non
 vit : *Pater, ignosce illis, non enim sciunt
 ciunt.*

VIII. Causa Excellentis Doloris in
 Christo fuit. Præsentia dolentis, dolorque
 sentis Matris, Cruci adstantis. Summa
 Amor quo JESUS & Matrem amabat ipsam
 Matre amari sciebat se; Intima quoque
 tia, quâ JESUS & sciebat à Matre suos dolores
 sentirique, & Mater vicissim sciebat à Filio
 & perferri dolores suos, ex causa Filii :
 utriusque corde dolorem causabat, & in-
 bat, qualem neque nos ratione vestigare

qui possumus, neque IESUS & MARIA, puris humanis viribus, salvâ vitâ sustinere potuissent. Quo factum, ut cum IESUS ad manum haberet nihil, quo extremos Matris dolores leniret, in quantulumcunque solatium Joannem illi, & cum illo omnem Ecclesiæ cœtum substituit, vicissim autem Mater cum jam tota anima in Crucifixo, seu veriùs in Filio crucifixa esset, Corpore etiam quantum potuit se Cruci admovens, juxta Crucem stetit, & sic tota in Crucifixum Filium transiit.

IX. *Causa Excellentis Doloris interni Christi in Passione fuit, Derelictio Paterna: cujus sensum gravissimum, ad eò affectuosius verbis, ad eò luctuosius vocibus ipse Dominus testatus est, ut in omni vita ejus, in omnibus verbis ejus, nihil simile invenire liceat. Quæ autem illa fuerit Christi à Patre derelictio; alibi fusiùs explicatum est: hoc loco eam solum Divi Leonis verbis insinuo, & explico: qui sic habet. Ideo IESUS voce magnâ clamabat dicens. Quare me dereliquisti? ut notum omnibus faceret, quare oportuerit eum non erui, non defendi, sed sevientium manibus derelinqui, hoc est, Salvatorem mundi fieri & omnium hominum Redemptorem: non per miseriam, sed per misericordiam, nec amissione auxilii, sed definitione moriendi. Quia ergo Pater per suam immutabilem definitionem dereliquit Christum in damnatione mortis, hoc non potuit non tenerimè sentire innocentissimus filius, non quia & ipse mori nolebat, qui utique cum Patre & Spiritu sancto suam mortem decreverat; sed quia quod statuerat, quodque etiam efficacissimè volebat superior autoritas, hoc valde sentiebat, &*

O 4

natu-

Serm. 17. de
Passione.
Matt. 27.

G. Druze
Bicki
Oper: ascet
Tomas III
N: V
58

naturaliter horrebat inferior infirmitas. Ita dispensatio derelictionis non fuit aliud necessitas mortis, in qua se positum sic Christus in Cruce, sicut non poni se in ea deprecatus fuerat Patrem, in Oratione dicens Pater si possibile est, transeat à me calix

Matt. 26. 42. quemadmodum ibi dixit Patri. *Si non potest* Calix transire nisi bibam illum, fiat voluntas tua. Ita hic agnoscens non suam, quam reliquit sed Patris, quam elegerat, voluntatem tuam, dicit ad Patrem, quare me dereliquisti. *mirum causam & rationem, quâ sit derelictus*

S. Leo ser. 16. de Passione in fine. non exauditus, inquit, ut ostendat alium quem ex aeterno placito Patris, pro mundi liberatione praelegit, unde ipsa vox non ex magna est expositio Sacramenti, quod scilicet humano generi conferret Redemptoris potestatem quod petebat, nostra obtineret infirmitas. Hic tur hunc in modum explicata derelictio, ex parte potestatis victricis, fuit summè per gloriosa: ita ex parte infirmitatis patientis, summè fuit amara & dolorosa.

X. Excellentis Doloris interni Causa fuit, dissolutio tam Nobilis & unicus in natura existentis Compositi Dei. Hominis fiebat per Animæ à corpore separationem. enim unus solusque Christus toto univèrsibili simul ac invisibili præstantior ac nobilior fuit: uniusque ejus jactura, totius univèrsi interitu, sine ulla dubitatione justissimè redemptus fuit, Christus qui suum pretium & dignitatem excellentiamque inæstimabilem plene non interitum suum per mortem sine dubio summè sentiebat. Quod si Dominus ipse

hominem toti mundo, non solum confert, sed etiam præfert: dicens. *Quid prodest homini, si universum mundum lucretur, se autem perdat,* *quantò id ipsum de ipso Christo sentiendum est, qui & hominibus, & Angelis, & mundis omnibus dignior, pretiosior est, magis infinite, quàm cogitatione assequi possumus. Nec obstat, quod Christus Animam suam posuerit pro nobis: hoc enim non ideo fecit, quasi viliozem se nobis putaverit: sed ideo, quia in pretium nostræ redemptionis, & in ostensionem suæ erga nos Charitatis, hoc impendere voluit, quod pretiosissimum habuit, seu quo pretiosius nihil habere potuit: ut ex immensitate impensi ab eo pro nobis pretii, immensitatem quoque & ejus erga nos æstimeremus amoris, & nostri erga ipsum infinitudinem miremur debiti. Hoc verò totum, evidenter ostendit, summè fuisse gravem dolorosamque Christo, Animæ suæ à Corpore separationem, per quam nimirum res omni purarum Creaturarum, etiam possibilem genere pretiosior, præstantior, dignior perdebat. Ex quo facile colligere est, unius soliusque Christi mortem nobis deslendam esse amariùs, quàm jacturam parentum, filiorum, fratrum, amicorum, opum, honorum, regnorum, & uno verbo, plus quàm omnium simul rerum. Hinc etiam facile est colligere, Christo ipsi, plus amaram fuisse mortem suam, quàm esset, si totius simul mundi supercalestis & subcaelestis Machina universitasq; dissolveretur, & in suum Chaos primævum redigeretur. Hinc etiam facile est colligere nostræ ingratitudeis enormitatem execrabilitatemque, quâ Christi mortem non tantùm condignâ grati animi*

Matt. 16. 10.

G. Dreyer
Bickel
Oper: acced
Tomus III
N: V
58

significatione non prosequimur, verum
omni genere ingratiſſimæ malitiæ, maliti-
maque ingratiſſimæ, perpetuò, paſſim, &
que, & omnes deſpicimus, deſpuimus, con-
camus. O quis ſapiens: & intelliget hac

MODUS XL.

Quadrageſimus Meditandi Paſſionem
Modus eſt: Aſſumere inſigniores
Dolores externos: quos eſſi unusquiſque
proprio ſenſu non difficulter ſeligere po-
ego tamen, quos mea fert opinio fuiſſe
excellentes, exponam: & quidem nullam
adhibitâ (ſecus quam in proximo modo
explicatione aut exaggeratione. Cùm
iſti dolores externi ſint, & ſenſui pateant
eſt difficilè cuiſvis eorum excellentiam
propriâ meditatione: ut proinde explicatio
perflua futura eſſe videatur.

Primus ergo Dolor Chriſti externus
gnior præ aliis fuit, Agon ille totus in
qui ad eò durum præludium fuit Paſſionis,
Paſſioni æquivaluerit, & ſudoris ſanguine
tas decurrentes in terram ex toto Chriſti
pore expreſſerit. Certè, ſi de ſola triſtitia
non dubitavit Dominus aſſerere, eam eſſe
nem inferendæ ſibi morti: longè id de tota
Paſſionis futuræ rudimento magis aſſerere
potuit.

Secundus Dolor Chriſti externus fuit
gnis, Carcer ille nocturnus in Caiaphæ
geſtaque per totam illam noctem: quorum
initium narrâſſent Evangeliftæ: quemadmodum